

Indicele egalității de gen este un instrument de măsurare unic, care sintetizează complexitatea egalității de gen într-o măsură simplă de utilizat și ușor de înțeles. Pe baza cadrului de politică al Uniunii Europene, acesta contribuie la monitorizarea progreselor realizate de-a lungul timpului în domeniul egalității de gen la nivelul UE.

Indicele egalității de gen cuprinde șase domenii principale (activitate profesională, bani, nivel de cunoștințe, timp, putere și sănătate) și două domenii satelit (inegalități care se intersectează și violență). Acesta este calculat prin combinarea indicatorilor de gen într-o singură măsură sintetică. Indicele atribuie statelor membre scoruri cuprinse între 1 pentru inegalitate totală și 100 pentru egalitate deplină. Acesta măsoară nu numai disparitățile de gen între femei și bărbați, ci, de asemenea, ia în considerare contextul țării și diferențele niveluri de realizare a obiectivelor statelor membre în diferite domenii. Un scor general ridicat reflectă atât disparitățile de gen mici (sau absente), cât și o situație generală bună (de exemplu, o pondere ridicată a ocupării forței de muncă atât în rândul bărbaților, cât și al femeilor).

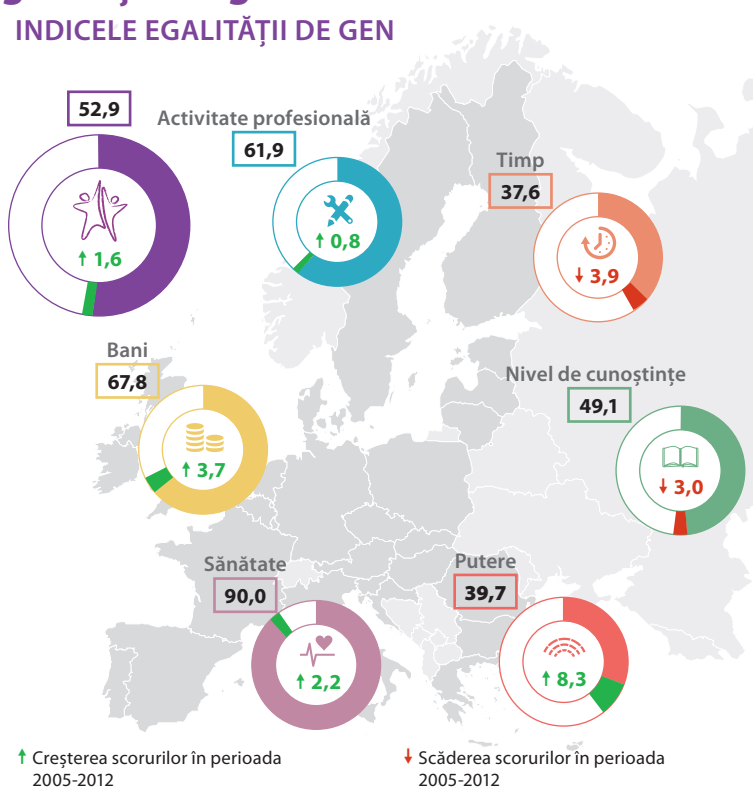
Indicele egalității de gen 2015 măsoară cât de departe (sau de aproape) au fost UE și statele sale membre de obținerea egalității de gen în 2005, 2010 și 2012 ⁽¹⁾. Acesta oferă rezultate pentru fiecare domeniu și subdomeniu. De asemenea, acesta reprezintă prima încercare de a calcula o măsură compusă pentru combaterea violenței împotriva femeilor.

Progresele realizate în domeniul egalității de gen din 2005

Indicele egalității de gen arată o serie de progrese marginale, cu o ușoară creștere de 1,6 în perioada 2005-2012. Cu un scor mediu de **52,9 din 100** în 2012, UE este la jumătatea drumului către obținerea egalității depline între femei și bărbați.

Cele două domenii care se confruntă cu cele mai mari provocări sunt repartizarea inegală a timpului pentru activitățile de îngrijire a copiilor, casnice și de recreere între femei și bărbați (inegalitatea a crescut din 2005), precum și reprezentarea femeilor în posturi de conducere și de decizie. Deși mai multe femei au fost numite în posturi de conducere de nivel superior din 2005, progresele au fost insuficiente pentru a elimina ampla suprareprezentare a bărbaților.

În pofida progreselor înregistrate în ceea ce privește nivelul de instruire, segregarea în domeniul educației rămâne larg răspândită, înregistrându-se o scădere în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții. Scorul general în domeniul nivelului de cunoștințe a scăzut în perioada 2005-2012. Egalitatea de gen în domeniile activitate profesională și bani prezintă semne de îmbunătățire, deși există în continuare disparități de gen semnificative în ocuparea forței de muncă, venituri și câștiguri. Disparitatea de gen medie de 38 % în ceea ce privește pensiile din UE în 2012 reflectă un efect cumulativ al inegalităților dintre femei și bărbați pe durata întregii vieți ⁽²⁾. Scorul egalității de gen în domeniul sănătății este ridicat. Diferențe importante în comportamentele legate de sănătate ale femeilor și bărbaților pot fi adăugate în viitor, pentru a oferi mai multe informații cu privire la inegalitățile de gen în domeniul sănătății.

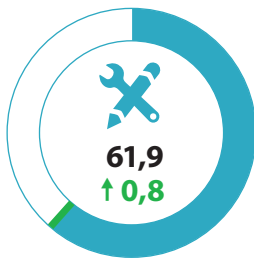

⁽¹⁾ Indicele egalității de gen se bazează pe datele Eurostat (ancheta privind forța de muncă din Uniunea Europeană, ancheta privind structura câștigurilor salariale, statisticile UE referitoare la venit și la condițiile de viață, statisticile demografice), pe chestionarele UNESCO/OCDE/Eurostat privind statisticile din domeniul educației, sondajul european privind condițiile de muncă realizat de Eurofound, pe baza de date WMID a Comisiei Europene și pe sondajul privind violența împotriva femeilor realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene.

⁽²⁾ EIGE (2015), *Gender gap in pensions in the EU* (Disparitatea de gen în domeniul pensiilor în UE). Extrasă din http://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/MH0415087ENN_Web.pdf

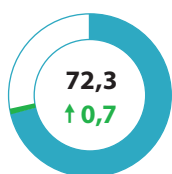
Activitate profesională

Domeniul activitate profesională

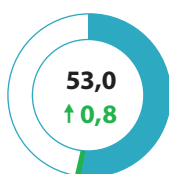

Subdomenii

Participare

Segregare și calitatea muncii

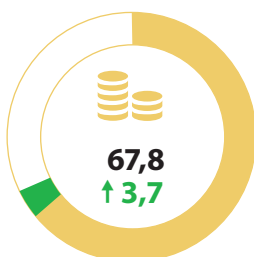
Scorurile în domeniul activității profesionale și în subdomeniile sale au crescut numai marginal din 2005. Disparitatea de gen în domeniul ocupării forței de muncă, măsurată prin rate de ocupare echivalent normă întreagă (FTE), a scăzut ușor la nivelul UE, în mare măsură din cauza nivelului scăzut de participare a bărbaților pe piața forței de muncă.

Rata generală de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor (62 % în 2012) este încă mult sub obiectivul strategiei Europa 2020, care vizează o rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației adulte (cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani). Tendința femeilor de a lucra cu fracțiuni de normă face mai dificilă atingerea obiectivului, atunci când rata de ocupare a forței de muncă contorizează mai degrabă numărul de ore lucrate, decât numărul de persoane care au un loc de muncă.

Subdomeniile segregare și calitatea muncii înregistrează un ușor progres, determinat, în principal, de îmbunătățirea condițiilor de muncă. Capacitatea lucrătorilor de a-și lua liber o oră sau două în timpul programului de lucru aproape s-a dublat (de la 18 % în 2005 la 33 % în 2012), iar disparitatea de gen a scăzut. Cu toate acestea, segregarea bazată pe gen a pieței forței de muncă rămâne o realitate pentru femeile și bărbații din Europa de astăzi. În medie, aproape de patru ori mai multe femei decât bărbați (30 % față de 8 %) au lucrat în educație, sănătate umană și activități de asistență socială în UE în 2012.

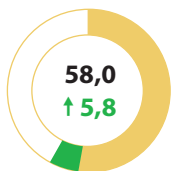
Bani

Domeniul bani

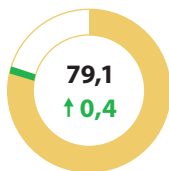

Subdomenii

Resurse financiare

Situație economică

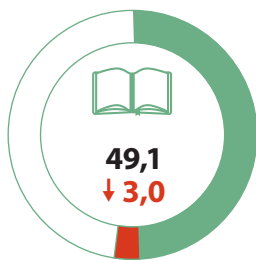
Scorurile în domeniul banilor au crescut cu 3,7 puncte în perioada 2005-2012. Progresul în acest domeniu este determinat în mare măsură de îmbunătățirea generală a accesului la resurse financiare atât pentru femei, cât și pentru bărbați (cu 5,8 puncte), cu toate că disparitatea de gen rămâne semnificativă și în mare parte neschimbată.

Deși scorurile sunt ușor mai ridicate decât cele din alte domenii, femeile din întreaga UE se confruntă cu provocări mai mari în accesarea resurselor financiare. Femeile câștigă mai puțin decât bărbații și au un venit mai mic, inclusiv pensii. Progresele înregistrate în eliminarea disparităților de gen în ceea ce privește câștigurile și veniturile au fost deosebit de lente.

Acest domeniu vizează înțelegerea relațiilor de putere dintre femei și bărbați în gestionarea resurselor financiare și economice dintr-o gospodărie. Aceasta este o provocare deosebită, întrucât indicatorii de venit se bazează pe date la nivel de gospodărie și presupun că venitul este repartizat în mod egal între toți membrii. Prin urmare, indicatorii individuali ar oferi mai multe informații care țin cont de dimensiunea de gen și descriu o situație mai realistă a repartizării venitului între membrii familiei.

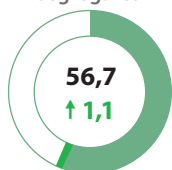
Nivel de cunoștințe

Domeniul nivel de cunoștințe

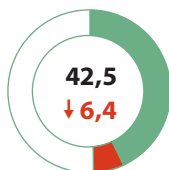

Subdomenii

Realizarea obiectivelor și segregarea

Învățarea pe tot parcursul vieții

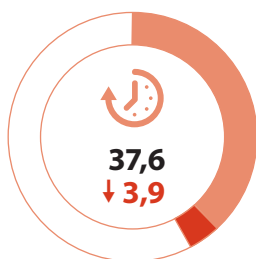
Declinul scorului general în domeniul nivel de cunoștințe (cu 3 puncte) este rezultatul scăderii participării adulților (cu vârste cuprinse între 15 și 74 de ani) la învățarea pe tot parcursul vieții – atât la educația și pregătirea formală, cât și la cea nonformală.

Nivelul de instruire al femeilor și bărbaților crește constant, iar în prezent numărul femeilor absolvente este mai mare decât cel al bărbaților. Cu toate acestea, femeile continuă să se concentreze în domeniile de studiu considerate în mod tradițional „feminine”. În 2012, femeile din UE-28 au fost suprareprezentate în rândul studenților din învățământul terțiar în domeniul educației (77 %), sănătății și bunăstării (73 %) și al științelor umaniste și artelor (65 %). Segregarea de gen la toate nivelurile educației conduce la segregare ocupațională; prin urmare, aceasta influențează alegerea carierei viitoare atât de femei, cât și de bărbați.

În contextul schimbărilor tehnologice rapide și al transformării pieței forței de muncă, învățarea pe tot parcursul vieții este un domeniu de importanță crucială atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Cu toate acestea, majoritatea statelor membre sunt departe de a atinge obiectivul care vizează implicarea a 15 % din adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani în învățarea pe tot parcursul vieții, astfel cum este prevăzut în cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET2020).

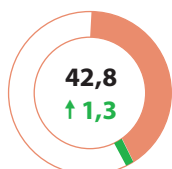
Timp

Domeniul timp

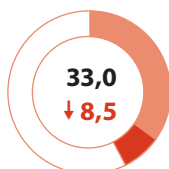

Subdomenii

Îngrijire

Social

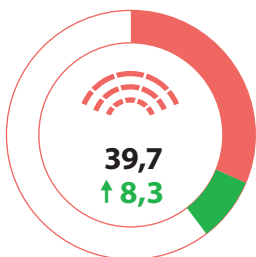
Domeniul timp are cel mai mic scor dintre toate domeniile indicelui (37,6) și prezintă cea mai mare provocare, și anume repartizarea timpului între femei și bărbați. Scăderea de 3,9 din perioada 2005-2010 a fost determinată, în principal, de o scădere a timpului pe care atât femeile, cât și bărbații au fost capabili să îl dedice activităților sociale.

În medie, în UE, 77 % din femei, față de numai 24 % din bărbați, gătesc și desfășoară activități de gospodărie în fiecare zi timp cel puțin o oră. Femeile continuă să își asume o responsabilitate mult mai mare în îngrijirea unei familii. Inegalitatea timpului alocat activităților casnice se extinde, de asemenea, la alte activități sociale. În majoritatea statelor membre, bărbații sunt mai predispuși decât femeile să participe la activități sportive, culturale sau de recreere în afara casei.

Timpul personal alocat îndeplinirii responsabilităților are un impact major asupra oportunităților de angajare și asupra independenței economice a femeilor. Constatările reiterează importanța unor măsuri mai bune de echilibrare a relației între muncă și viața personală, cum ar fi o ofertă adecvată de servicii de îngrijire accesibile și de înaltă calitate pentru copii și alte persoane aflate în întreținere și condiții de lucru flexibile.

Putere

Domeniul putere

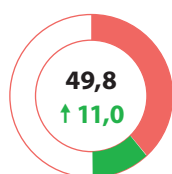

Domeniul putere înregistrează al doilea cel mai mic scor, în pofida celei mai pronunțate creșteri a scorului, cu 8,3 puncte, din 2005.

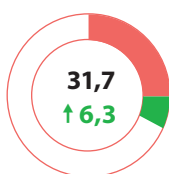
Rezultatele indică un progres notabil în reprezentarea femeilor în organele de conducere ale societăților cotate la bursă. Cu toate acestea, în sectorul financiar, femeile sunt aproape absente în procesul de luare a deciziilor. În 2014, numai unul dintre cei 28 de guvernatori ai băncilor centrale era o femeie – în Cipru; de asemenea, în același an, au existat numai două femei ministru de finanțe în UE – în România și în Suedia.

Subdomenii

Politic

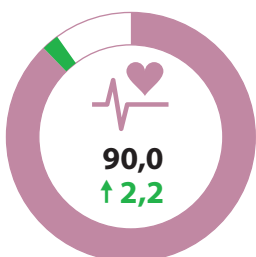
Economic

În ultimii ani, măsurile aplicate de statele membre și inițiativele adaptate la nivelul UE, precum propunerea de directivă privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor neexecutivi, au contribuit la o îmbunătățire semnificativă a accesului femeilor la posturi de conducere în sectorul corporativ. Cu toate acestea, o dezbatere publică mai largă și activități de sensibilizare sunt necesare pentru a schimba cultura corporativă. Orele de lucru prelungite și prezența fizică la locul de muncă, cumulate cu stilurile de conducere tradiționale masculine și lipsa de transparență în practicile de recrutare și promovare conferă avantaje bărbaților și accentuează inegalitățile de gen.

Sănătate

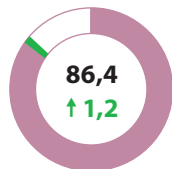
Domeniul sănătate

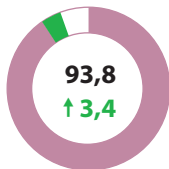
Domeniul sănătate este un domeniu important al egalității de gen. Sănătatea este legată în mod direct nu numai de bunăstarea personală, socială și economică, ci și de demnitatea umană și integritatea fizică. Scorul în domeniul sănătate a crescut ușor, cu 2,2 puncte din 2005, ca urmare a unui ușor progres al stării de sănătate și, într-o măsură mai mare, ca urmare a îmbunătățirii accesului la structurile de sănătate. Acest lucru se reflectă în creșterea numărului de persoane ale căror nevoi medicale sau stomatologice sunt îndeplinite.

Subdomenii

Situație

Acces

Având în vedere indisponibilitatea indicatorilor adecvați, cadrul actual de măsurare nu cuprinde diferențele de comportament legate de sănătate ale femeilor și bărbaților. Comportamentele și stilurile de viață ale femeilor și bărbaților diferă în funcție de caracteristicile predefinite ale masculinității și feminității; prin urmare, este foarte important să se ia în considerare diferențele de comportament legate de gen care stau la baza inegalităților în domeniul sănătății.

Ancheta europeană de sănătate realizată prin interviu (EHIS), desfășurată în 2014, va furniza date importante privind factorii determinanți ai sănătății, care vor fi luate în considerare pentru următoarea ediție a Indicelui egalității de gen.

Indicele egalității de gen 2015: domenii satelit

Violență

În 2013, în domeniul violenței a fost identificată cea mai mare disparitate dintre toate din cauza lipsei de date comparabile și armonizate la nivelul UE. Pe baza sondajului privind violența împotriva femeilor realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și a datelor Eurobarometru, indicele egalității de gen 2015 propune o posibilă măsură compusă pentru combaterea violenței împotriva femeilor. De asemenea, acesta analizează atitudinile față de violența împotriva femeilor și gradul de sensibilizare, precum și încrederea în instituțiile poliției și justiției într-o anumită societate. Analiza arată că în țările în care, conform indicelui, nivelul egalității de gen este mai ridicat, violența împotriva femeilor este considerată mai puțin acceptabilă, iar probabilitatea ca femeile să raporteze actele de violență este mai mare. Nivelurile mai scăzute de raportare a actelor de violență nu reflectă neapărat un nivel mai scăzut de violență, ci mai degrabă înseamnă că atitudinile față de violența împotriva femeilor, sensibilizarea cu privire la aceasta și încrederea în instituțiile poliției și justiției împiedică divulgarea.

Angajamentul UE și al statelor sale membre de a eradica violența împotriva femeilor trebuie susținut de dovezi sub formă de date sistematice, comparabile și armonizate. EIGE va continua să dezvolte un cadru cuprinzător de măsurare a violenței împotriva femeilor, combinând datele care provin din sondaje și de la sursele administrative.

Inegalități care se intersectează

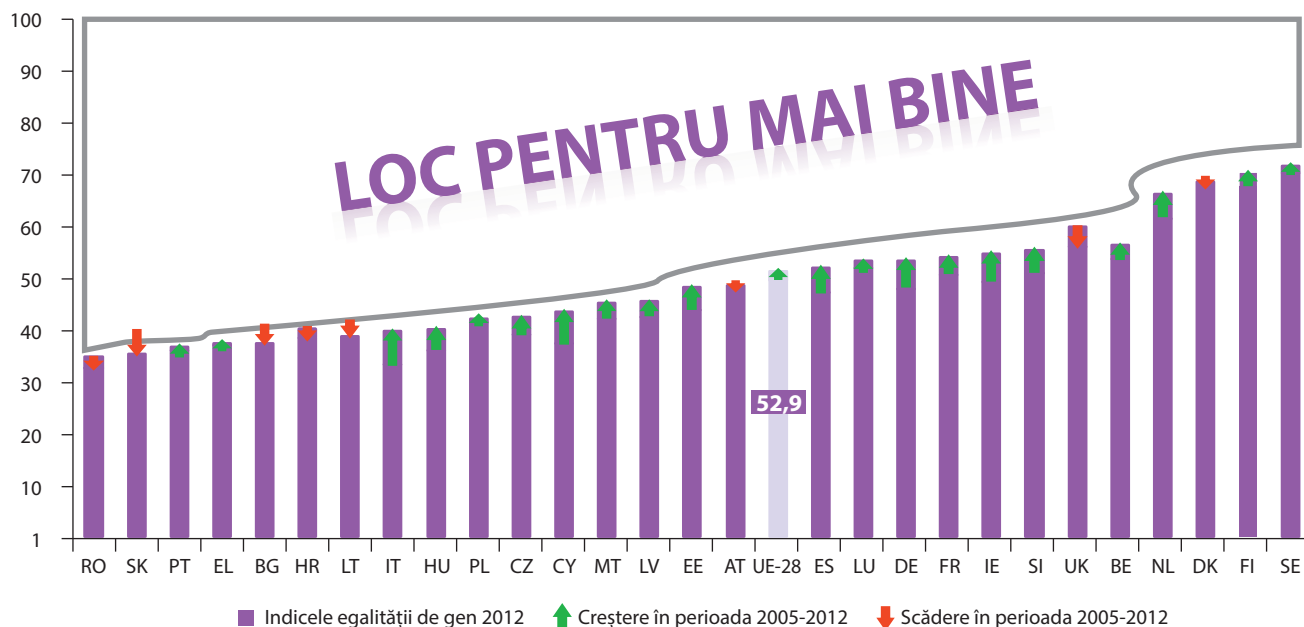

Domeniul inegalităților care se intersectează ia în considerare modul în care criteriile de gen se intersectează cu alte aspecte care pot influența experiențele de viață ale femeilor și bărbaților. De exemplu, disparitățile de gen în ocuparea forței de muncă sunt mai mari pentru lucrătorii născuți în străinătate decât pentru resortisanții țărilor respective, ceea ce indică necesitatea unei analize suplimentare a modelelor bazate pe gen ale migrației. Acest lucru devine deosebit de relevant în contextul tendințelor legate de refugiați cu care se confruntă UE în prezent. De asemenea, lucrătorii în vârstă sunt vulnerabili și se confruntă atât cu un acces mai redus la angajare, cât și cu niveluri mai ridicate ale inegalității de gen în toate statele membre. Înțelegerea factorilor implicați în legătura dintre discriminare pe motive de gen și vârstă este deosebit de importantă, mai ales atunci când se abordează sărăcia în rândul femeilor mai în vârstă. În familiile monoparentale, mai ales în familiile cu mamă singură, nivelurile de sărăcie sunt mai mari decât cele ale întregii populații, ceea ce arată că combaterea sărăciei și a excluziunii sociale trebuie să conțină o dimensiune de gen.

Este imperativă discutarea și analizarea suplimentară a modului în care inegalitățile se intersectează, cu recunoașterea deplină a faptului că femeile și bărbații nu constituie grupuri omogene. Următoarea actualizare a indicelui egalității de gen se va concentra în detaliu pe acest aspect.

Indicele egalității de gen 2015

Pentru prima dată în Uniunea Europeană, indicele a elaborat o serie cronologică pentru a monitoriza egalitatea de gen, pe o perioadă determinată. Rezultatele arată că Uniunea Europeană este **la jumătatea drumului către obținerea egalității de gen**, cu progrese marginale foarte mari în perioada 2005-2012.

Caracteristici și avantaje unice ale Indicelui egalității de gen

Indicele egalității de gen:

- permite monitorizarea progreselor în materie de egalitate între femei și bărbați în întreaga UE și în timp;
- sprijină factorii de decizie să evalueze în ce măsură un anumit stat membru a atins obiectivele privind egalitatea de gen;
- prezintă diferitele rezultate ale politicilor UE și naționale pentru femei și bărbați;
- permite o analiză de gen semnificativă și comparații între diferite domenii de politică;
- sprijină dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor și a legislației privind egalitatea de gen;
- crește gradul de sensibilizare în rândul factorilor de decizie și al publicului privind progresul și provocările în punerea în aplicare a politicilor privind egalitatea de gen;
- evidențiază lacunele de date și solicită date armonizate, comparabile și fiabile, care sunt atât defalcate pe sexe, cât și disponibile pentru toate statele membre.

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) este centrul de cunoaștere al UE privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați. EIGE sprijină factorii de decizie politică, precum și toate instituțiile relevante, în eforturile lor de a face egalitatea de gen o realitate pentru toți cetățenii UE, oferindu-le expertiză specifică și date statistice comparabile și fiabile privind egalitatea de gen în Europa.

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, EIGE
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITUANIA
Tel. +370 52157444
E-mail: eige.sec@eige.europa.eu

Informații suplimentare:

<http://eige.europa.eu>
<http://www.twitter.com/eurogender>
<http://www.facebook.com/eige.europa.eu>
<http://www.youtube.com/eurogender>
<http://eurogender.eige.europa.eu>

PDF	MH-01-16-023-RO-N	10.2839/677981	978-92-9218-910-5
Print	MH-01-16-023-RO-C	10.2839/707010	978-92-9218-923-5